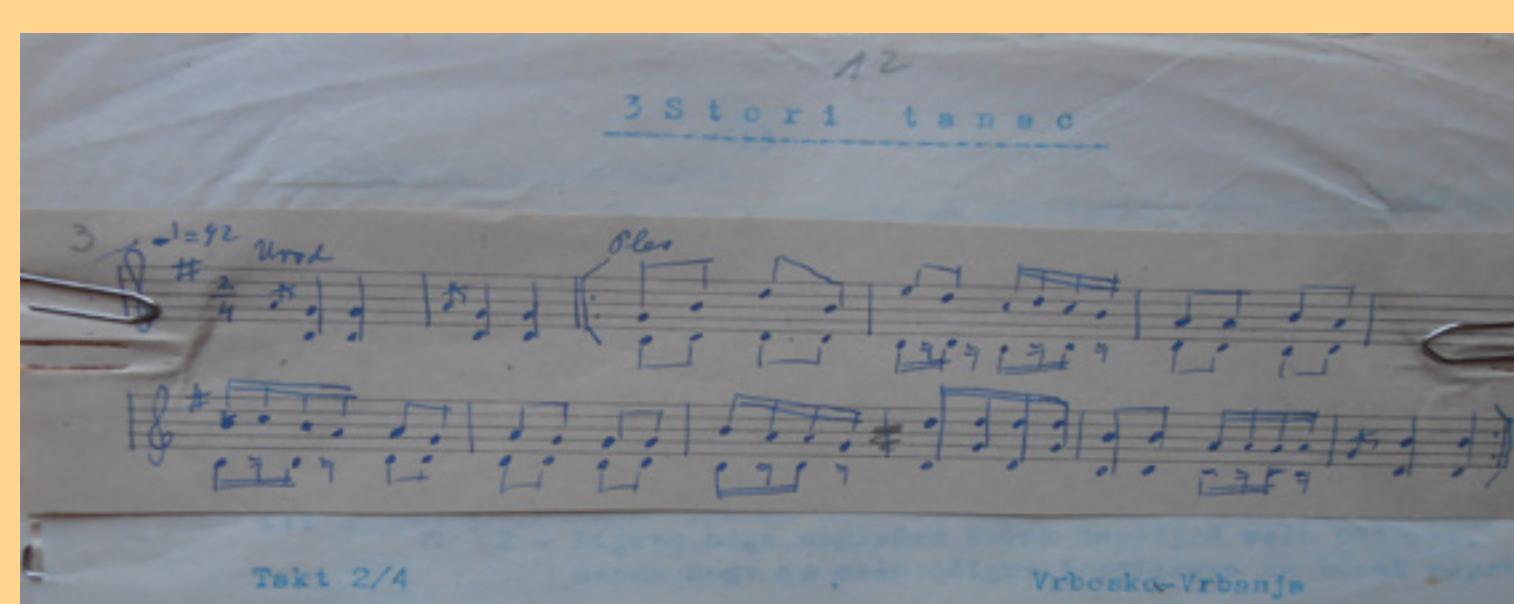

Tradicijski plesovi

Maksim Gaspari: *Ples pod lipom*

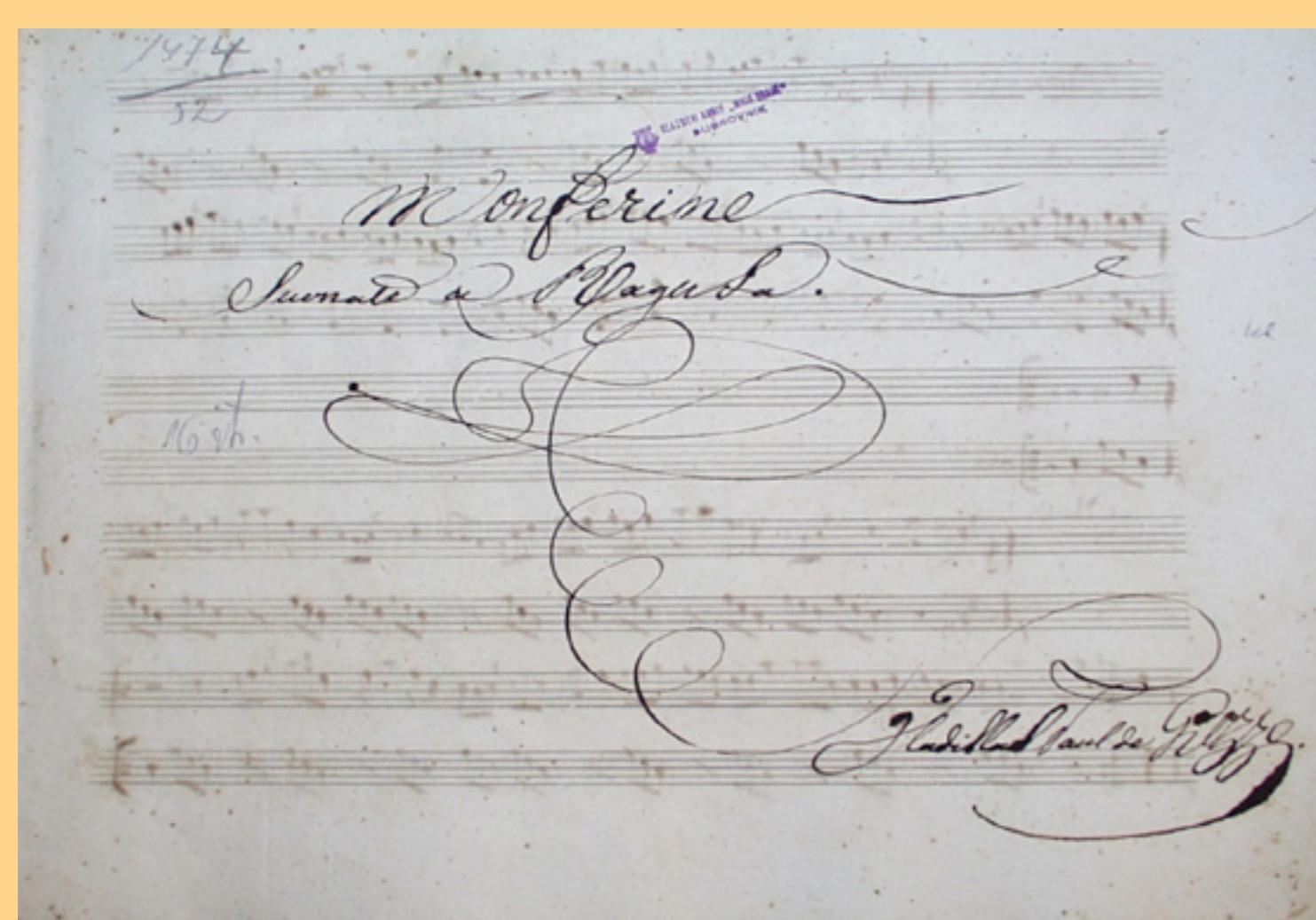
Stari tonac s otoka Hvara. Iz rukopisa neobjavljenog priručnika *Narodni plesovi otoka Hvara* Margite Debeljak iz 1959.

Pieter Brueghel stariji: *Ples seljaka*, oko 1568.

Tradicijski ili folklorni plesovi odražavaju povijesne, društveno-gospodarske i kulturne osobitosti tradicijskih seoskih zajednica pojedinoga kraja i kulture. Imaju važnu društvenu ulogu, jer svako veće okupljanje pojedine skupine ili zajednice prati i plesno zbivanje tijekom kojega se ljudi bolje upoznaju, povezuju, pokazuju svoje duhovne i tjelesne sposobnosti te, plešući, izražavaju osjećaje koje drugim oblicima komunikacije ne mogu tako izravno izraziti.

Narodni plesovi često su neizbjegjan dio i vrhunac rituala, u prošlosti s naglašenom magijskom ulogom, a u suvremenome životu sa simboličkim značenjem u procesima identifikacije. Neki su narodni plesovi po svojstvima i raširenosti veće starine i ukorijenjenosti na tlu Hrvatske: ***kolo***, ***tanci***, ***balun***, ***staro sito***, ***dućec*** i dr. Kao svoju tradiciju Hrvati su s vremenom prihvatili i plesove susjednih europskih zemalja, koji su u određenome razdoblju bili popularni, kao što su: ***čardaš***, ***furlana***, ***kvadrilja***, ***mazurka***, ***polka***, ***rašpa***, ***skotiš***, ***siebenschritt***, ***štajeriš***, ***oberštajer***, ***valcer***, ***palegaj***, ***kukunješće*** i sl. S obzirom na glazbenu pratnju narodni plesovi mogu biti bez pratnje (***nijemo kolo***), uz vokalnu pratnju (***pjevana kola*** i ***tanci*** uz tarankanje), uz vokalno-instrumentalnu pratnju (***kolo***, ***drmeš***). Prema držanju plesača mogu biti solistički, u paru, u trojkama, četvorkama, kolu (otvorenome, zatvorenome). Narodni plesovi mogu biti obrednoga karaktera uz godišnje i životne običaje, mogu se plesati uz rad, kao dio rituala ili za zabavu kao društveni plesovi.

Monferine iz zbirke Pavla Gozzea. Na prvome je mjestu Poskočnica.
(Dubrovnik, Samostan Male braće)

